

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap azonnali részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendező irodájában (az Andrássy-szótár és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számított. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért korjék pénteken délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi márczius 2-án.

9 szám.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületétől.

Meghívó

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete

XVII. közgyűlését

1902 évi márczius hó 2-án vasárnap d. e. 11 órakor tartja meg a m. kir. áll. főreál. isk. rajztermében (Uri-utca, bejárától balra, I. emelet, 17 sz.) melyre az egylet T. Cz. tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A választmány jelentése.
3. Pénztárnoki jelentés.
4. Számvizsgálók jelentése.
5. Egyleti tisztviselők és vál. tagok választása.
6. Indítványok.

Megjegyeztetik, hogy az alapszabályok 14. §-a értelmében: „Egyes tagoknak az alapszabályok megváltoztatására vonatkozó indítványai 10 nappal a közgyűlés megtartása előtt az egyesületi elnöknel írásban beterveztendők.

Kelt Verseczen, 1902 január 18-án.

Hazafiai tisztelettel

Paulovics István,

Perjéssy Lajos,

ügyvivő alelnök.

egyl. titkár.

Midőn magyar nyelvterjesztő egyesületünk közgyűlési meghívóját lapunk homlokán közöljük, szükségesnek és indokoltnak találjuk, hogy ahhoz néhány szót is fűzzünk.

Tizenhét esztendeje már, hogy ezen egyesületünket megalakítottuk s azok, a kik eddigi munkásságát figyelemmel kísérték s elfogulatlanul tudnak ítélni, méltán hirdethetik, hogy ez az egyesület, eddigi működése alatt — a mi speciális nehéz viszonyaink dacára is — minden lehetőt megtett arra nézve, hogy céljai megvalósuljanak s hogy működésének nyomai még nem látszanak talán oly mértékben, mint a minőre az alakulás, a fellángoló lelkesedés első idejében számítottunk — annak okát, nem az intézők akaraterjének csökkenésében, hanem nehéz helyi viszonyainkban kell keresnünk.

A tulajdonképeni cél, a magyar nyelv és hazafias eszmék terjesztése eszközeinek alkalmazása előtt, nagy munkát kellett az egyesületnek végeznie. Meg kell győzni nem magyar anyanyelvű polgártársainkat arról, hogy nem akarunk mi erőszakoskodni s a nemzeti féltékenykedésre ürügyet szolgáltatni tulbuzgalommal.

Eszközöket kívánunk szolgáltatni a nem magyar ajkuak számára, hogy értsék a magyar állam hivatalos nyelvét s ennélfogva ne hlányozzék nálunk az a legelső, legfontosabb kapocs, mely a hazafit hazájához fűzi; a nemzeti eszméket, a magyar kultúrát, a hazafias gondolkodásmódot kívánjuk minden téren érvényesíteni.

És vajjon nincs-e erre, még igen nagy,

égető szükség városunkban?! Haladtunk ugyan e téren is, az egyesület működésének igen szép eredményeivel is találkozunk, de még számtalan az olyan feladat, melynek megoldását az egyesületnek társadalmi uton minden erejéből segíteni és gyámolítani kell.

Olyan idöket élünk, hogy nagy szükség van a hazafias elem szilárdabb összetartására.

Bizonyos jelenségek kell, hogy még intenzívebb, még kitartóbb munkára serkentsek az egylet vezetőit és tagjait.

Városunkban a magyar nyelvterjesztő egyesület az egyetlen társadalmi intézmény, mely a hazafias eszmék és a magyar kultúra terjesztését írta fel zászlójára.

A kitűzött zászló alá ez évben ujabban sok lelkes hazafi és lelkes honleány csatlakozott, de ott kellene látnunk városunk mindazon polgárát, ki az egylet céljait helyesli, megvalósulásukat kívánja s magát hazánk igaz és hű fiának tartja.

A nemes és hazafias cél érdekében nagyon kívánatos, hogy egyesületünk tagjai a társadalmi élet minden terén tegyék meg kötelességüket, hassanak oda, hogy a magyar szó mindenütt elfoglalja az őt megillető jogos helyet.

A mai napon megtartandó közgyűlés ismét összegyűjti az ügy barátait. Kívánatos hogy intelligenciánk tagjai mentül számszámban jelenjenek meg, s érdeklődésükkel közreműködésükkel és tanácsaikkal előbbre vívődék azt az ügyet, melyet városunk társadalmában csak „Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete“ képvisel.

Tárcza.

Hiszek egy . . .

Hiszek egy Istenem tebened,
Tudom, velem jár szent kegyelmed.
Tudom te vagy a kezdet és a vég is,
Velem jössz ha síromba szállanék is,
S mindegy nekem — rád bízván magamat,
A föld felett, a föld alatt.

Hiszek Ő benne, Krisztusunkban,
Őrök megváltó mi Urunkban.
Ő nekem a menny itt a földiségben,
A szeretetben édes mintaképm.
Követgetem, árnyéka, a napot . . .
Mig majd beérem tán amott!

Hiszek ōh Szeullélek tebened,
Te adsz nekem hű segédelmet.
Száz jóra, szépre édes diadalmat.
S ha gyöngeségem gyáváságra lankad:
Te jössz el a szívem megédzeni,
Az elhagyottért küzdeni.

Hiszek egy más, felsőbb világot,
Holott majd számadásra állok.
Minden könnyért, mit itt le nem törültem,
Minden szegényért, kin nem könyörültem,

Ha gyűlöl, hogy nem leszek? Sohasse kérdezem,
Csak ehhez szabom életem!

Hiszek mindenben, a mi égi,
Mi lelkem szárnyalni segít
Túl e pörön, túl-túl e földi sáron . . .
Nem veszhettek el végkép e világon.
— Eszmények, álmok, hiszem veletek:
Amen, az örök-életet!

Szabolcska Mihály.

Egy pillanat.

Az időjárás mintha egyszerre megbánta volna azt, hogy megkímélte az embereket a hidegtől, most hirtelen nekirugaszkodott és olyan gyönyörű hozivatart inscenizozott, a milyenre még azok a bizonyos öreg emberek sem emlékeztek. A szélnek mintha ezer meg ezer keze lett volna, belekapaszkodott mindenhova, nekidől a házak fedeleinek, szétborzolta az utca havát, birkozott a gázkandelaberekkel és futyult eszeveszettebb eszeveszettebb notákat. . .

Az utca kihalt. A pokoli koncertet a házak lakói meleg kalyha mellett hallgatják. Senkinek sincs dolga odakunn, csak egy szárnalmas alak próbalkozik a járdán az egyensúlyt fenntartani, mert a szél kiközökenti rendes irányából.

Féjét vállai közé huzza, kalapja mélyen

szemére vonva; testét vékony felöltő fedi, melynek rongyos zsebébe mélyesztli vörösre fagyott kezeit. Nekidől a szélnek s beleforja fejét a levegőbe, néha kénytelen megfordulni, a mikor nem bírja el a gyilkos rohamot és lélekzete elakad.

Végre elérkezik egy ház elé a melynek kapujába besurran, itt néhány pillanatra megáll, kifújja magát, majd megkönnyebbülten vesz lelekedtet. Zsebéből kendőt vesz elő és megtörli vele nedves arcát, melyet a szeme közé csapkodó hó tett azzá. Lerazza magáról a havat, belehuhukol kezébe, hogy azt kissé fölmelengesse, aztan neki indult a lépcsőnek. Majd megáll egy szoba ajtaja előtt s benyit.

A szoba, melybe belépett, egyszerű butor-zatu, közepén nagy kerek asztal áll, a mely fölött függőlámpa terjeszti a világosságot. A fiatal ember leül egy asztal mellé és türelmesen vár. Arcát néhányszor végigsimítja kezével, ujjait belemélyesztli sűrű fekete hajába és fölborzolja azt. Néha-néha megborzong, a hogy a jóleső meleg át és átjárja testét, gyorsabb keringésre élesztvén benne a vért. Nagy kék szemével — melyek ritka ellentétet képeznek hajával, belebámul a lámpa világába.

Nemsokára belép a fehérkötényes szobalány, aki ekkép szólítja meg a fiatalembert:

— A nagysága kéreti az instructor urat, sziveskedjék a szobájába faradni.

NAPI HIREK

Személyi hír. Bajsai Zákó Milán főispánunk a múlt szerdán este városunkba érkezett, elnökölt a pénteki közgyűlésen és tegnap szombaton elhagyta városunkat.

Eljegyzés. Hofmann Károly verseczi tekintélyes polgár kedves leányát Vilma kisasszonyt a múlt napokban eljegyezte Dr. Karner Lajos temesvári ügyvéd. Gratulálunk.

Eljegyzések. Stefanovits Katicza úrnőt a múlt napokban eljegyezte Bajthy J. oraviczai bányamérnök. Gratulálunk. — Atkány Emma kisasszony jegyet váltott Orángó Péter trieszti kereskedővel.

Orvos-választás. A helybeli önkényes tüzoltó egyesület február hó 23-án tartott közgyűlésében Dr. Lichtscheindl Ernő lemondása után üresedésbe jött orvosi állásra Dr. Kohn Emilt, orvosi karunknak ezen közkedveltségnek örvendő tagját választotta meg. Dr. Lichtscheindlnek sok évi önfeláldozó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az egyesület.

A verseczi tornaegylet. ismét fel fog elevenedni, mint azt a jelek mutatják. Dr. Lichtscheindl Ernő elnök és Janelli József id. titkár az egylet tagjait márczius hó 6-ára, este 8 órára a Casinó olvasótermében tartandó közgyűlésre hívják meg.

Városunk törvényhatósági bizottsága rendes havi közgyűlését február hó 28-án tartotta meg Bajsai Zákó Milán főispán elnöklete alatt. A tárgysorozat tárgyalásának megkezdése előtt tudomásul vette a közgyűlés a tanács azon jelentését, hogy néhai Obradovics Sz. vár. képviselő helyére Schulz L. hivatott be a póttagok közül, hogy az állami főreál. isk. ifjusági segélyző egylete a város adományáért köszönő iratot küldött, végül hogy néhai Danczer Kornél volt pénzügyigazgató özvegye köszönetet mondott a törvényhatóságnak a küldött részvételért. Az árvaszéki elnöki állásra Weifert Károly polgármester választatott meg egyhangulag. Az új elnök a közbizalomért köszönetet mondva kijelenti, hogy az állást elfogadja. Következett volna ezután egy rendes és egy póttagnak választása, a Temesváron székelő és a kivettelt adó ellen beadott fellebbezések elbírálását végző bizottságba. Daczara annak, hogy az elnöklő főispán a városatyák kérésére majd egy negyed órai időt adott a megegyezésre, a t. h. b. tagok a kiküldendő személyekben nem tudtak megegyezni, utóljára is kijelölő bizottságot küldtek ki és a két tagot egy rendkívüli közgyűlésen fogják megválasztani. A borellenőrző bizottságba az elhunyt Enzmann L. helyére Pressinger Antal választották meg. A városi bábai állást Seemayer Barbara nyerte el 51 szóval 17 ellenében. Az evang. hitközségnek elengedték az imaház előtti aszfaltozás árát. Kehrer Béla városi tanácsost 1902 február 1-től 1160 koronával nyugdíjaztak és sok évi hű szolgálataiért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Spaics József városi házi pénztári ellenőrnek 3 havi szabadságot adtak.

A fiatal ember hűségesen követi a szobalányt, a ki őt urnője szobájába vezeti.

— Jó estét!

— Jó estét Kovács ur! viszonozza az üdvözlést a gyönyörű fiatal özvegy asszony, s leteszi a könyvet, a melyből eddig olvasott.

— Üljon le kérem. Ma nem ad órát a kis leányomnak. Gízinek eszébe jutott hogy ő ma a gyermekszínházba akar menni. Tudja mennyire rabja vagyok ennek a gyerekeknek, teljesíttem kívánságát s ennél fogva ön a mai órádása alól föl van mentve.

Kovács föl akart kelni helyéről.

— Maradjon kérem. Beszélgetni szeretnék önnel.

A fiatal asszony előrehajolt, úgy hogy a rózsaszín ernyővel letakart lámpa élesen megvilágította alabástrom fehér nyakát.

— Parancsoljon velem nagyságos asszonyom.

— Előre bocsátom önnek nem kötelessége minden kérdésemre válaszolni. Miért nincs önnek tisztességes ruhája? No ne piruljon el. Szegény? Ejnye no, be restellem, ez a kérdés nem volt szép tőlem. Vannak magának szülei?

— Van édes anyám.

— És ön tartja ki ugyebár?

A kiállítási bizottság mult csütörtökön tisztelgett Bajsai Zákó Milán főispán védnökénél tudomására hozván, hogy a kiállítási nagybizottság f. é. február hó 13-án tartott ülésében elhatározta, hogy a kiállítást az idén augusztus és szeptemberben mindenesetre megfogja tartani. Védnök főispán ismételtén előadja, hogy a földművelésügyi miniszter a verseczi mezőgazdasági kiállítást ez idén nem segíeyezheti, mivel fedezet nincs reá és a pozsonyi kiállítást kell. segíeyeznie. A végrehajtó bizottság mind a mellett elhatározta, hogy újabb kérvényt intéz Darányi Ministerhez melyben a jövő évi költségeloirányzat terhére kér segíeyést.

Balaton rege cím alatt a „Budapesti Napló“ mult pénteki számában Herczeg Ferenczünk következőleg ír a saját darabjáról: „Ennek az igénytelen színjátéknak az otlete egy őszi estén született meg, ama tündéri esték egyikén, a minőt már mindegyikünk átélt a Badacsony tóvében. Az égboltozat biborszínű, a tó tükre hihetetlen opalszinekből vibrál, a vízből fantasztikus hangok szűrődnek fel a levegő telve van az erjedés és a termékenység illatával. A tündöklő alkonyt nyomon követi a mamoros éjszaka, az ősi csillaghullás éjszakája. Az ember szíve ilyenkor megtelik mesés és gyermekes érzésekkel, jökedvu és bus sejtelmekkel. Ebből a különös szín-, hang- és érzelm-zavarból próbáltam valamit a színpadra vinni egy naiv mese formájában, egy egyszerű komédia keretében, melynek szereplői királyok, hősök, szép asszonyok és tündérek. Bevallom, én ma — a főproba után — még nem tudom elképzelni, hogy mennyire sikerült a vállalkozásom! Lehet, hogy sehogy sem. Az ilyen intimus természetű benyomásokból, amint látható formát öltenek, könnyen elvész az, ami bennük a legértékesebb: a hangulat. A színpadon a fantasztikus elem könnyen latványosságga sulyed, a naivitás pedig édes huga az együgyűségnek. Eszembe jutnak azok a vízi-növények, melyek a tó tükre alatt pompás szint és formát mutatnak: ha kihalászsza az ember, egy marék hínár marad a kezében. Lehet, hogy én is csak hínárt markoltam. A komédiám meséje költött. Főalakja Hollós Matyas, de nem a történelem, hanem a legenda Matyas kiralya. Az ő fölényes és szindus egyenisege nagyon alkalmas arra, hogy izgassa a vigjátékíró képzeletét. Nemzeti nagy kiralyaink közül talán az egyetlen, akinek emléke derült fényben ragyog a közönség szeme előtt, mert őt — legalább életben — nem üldözte a magyar nemzet véres tragikumai. Az egyénisége a mellett sok szabadságot enged a költőnek, mert hős és tudós, költő és szerelmes volt egy személyben. Ha igaz, amit Burckhardt Danteröl mond, hogy ő volt Olaszország első modern embere, akkor bizonyos, hogy Magyarország első modern embere Matyas kiraly volt. A renaissance alkotta meg a modern ember típusát, midőn előkészítette a szó mai értelmében vett egyéniségek fejlődését és Matyas igazi renaissance-uralkodó volt. Édesapja, a nagy Gubernator, még középkori lovag volt; Matyas már igazi modern egyéniség. Talán erre vezethető vissza nagyrésztben az óriás sze-

— Én.

— Különös, hogy ezt sohasem említette nekem, hogy soha nem panaszkodott.

— Nagyságos asszonyom soha sem kérdezett.

A fiatal asszony részvevően nézett Kovácsra.

— Fizetését mai naptól 10 frttal fölemelem.

Kovács szemében fölillant az öröm, a hala és megragadja az özvegy kezét, hogy azt megcsókolja.

A fiatal asszony elfelejtette elengedni Kovács kezét és a két szempár összevilant . . .

Kint zugott a szél, dühében megmegrázta az ablakokat, néha az üvegtáblara odavagott valami fölkapott cserepet és tánczolt, fútyult tovább . . .

A meleg buoirban pedig a kellemes rózsaszín felhomály ollumsulylyal nehezedett egy barna férfi és egy aranyszőke asszony fejére . . . És két ajk összetapadt . . .

Kovács instructor ur ezután tisztességes ruhában járt.

B-i Ü-n.

mélyes befolyás is, melyet magyar és külföldi kortarsaira gyakorolt. Az egyéniség kultusza, mely korát jellemezte, tette lehetségessé azt is, hogy a közrendből eredő emberek tisztán a személyes kiválóságuk révén, nagy és fényes pályát futhattak be. Ami azelőtt és később is a török hódoltság folytán bekövetkezett szellemi züllés idején lehetetlennek látszott, az lehetségessé volt Mátyás alatt: Kinizsi Pal a molnárlegény, főúrrá lett. A Balatoni rege meséjéhez az anyagot Mátyás korának egyik pompás mesallence-a szolgáltatta, Kinizsinek és Magyar Benignának, a horvát-dalmát bán leányának házassága. Talán mondanom sem kell, hogy e házasság történetét is meglehetősen önkénytesen alakítottam át és illesztettem be a színjátékomba. Fölemlitem ez alkalommal, hogy egyik irokollegam a lapjában már hetekkel ezelőtt megjósolta nekem, hogy a darabom meg fog bukni, mivel nincs olyan nagytermetű színészem, aki méltóan ábrázolhatná Kinizsit. Én ettől nem félek. Kinizsit is mihelyt a színpadra lép, nem annyira ábrázolni, mint inkább megjátszani kell. Wagner a maga óriás Farneréhez és törpe Alberichjéhez a művészt nem a termete, hanem a hangja szerint választotta meg. De aztán nem is tudom, hogy miért kellene Kinizsit óriás termetű embernek elképzelnem? Legendás kortársáról, a cseh bajvivő Holubárról följegyezték a krónikasok, hogy óriás volt; Kinizsirről azonban csak annyit mondanak, hogy éles eszű, jól számító, a mellett rettenthetetlen bátorságu és borzalmas erejű ember volt. A testi erő és a testi nagyság nem egy. Méltóztassék visszaemlékezni a birkozó atletákra, a kiket évekkkel ezelőtt a cirkusban láttunk: azt hiszem Masson is, Menotti is el tudták volna járni a Kinizsi híres csatatánczát, bár mindannyian csak középtermetű zömök emberek voltak. Talán nem felesleges, ha fölemlitem, hogy míg a germán népeknek mindig fölötté imponált a nagy termet, addig a magyar nép az óriás növesü embert inkább komikusnak találja. És ez természetes is a lovas nemzetnél a harcos idealja mindig a kis sulyu acélizmu, mokány legény. A nép azt tartja, hogy keresztbe nézik a magyart. Nem hosszabban! Az óriás nagyságu emberre azt mondja: Akkora nagy legény, hogy kitelnek belőle egy ember meg egy kutya. A mondásukban és hagyományaikban pedig sűrűn szerepel a mokány legény, aki levágja az óriást. Meg kell jegyezmem, hogy Mátyás korában a nyers testi erő még a katonai pályafutásán se játszott mar döntő szerepet. Kinizsi, miként Bonfinius nyomán Heltai megírta, mindenekelőtt nagy eszének és vezéri ügyességének köszönhetette emelkedését. A testi erő akkor is, miként ma, disze volt a férfinak, de aki csak erre támaszkodva indult neki az életnek, az Mátyás alatt aligha lehetett volna temesi bán és három vármegye főispánja. Hanem azért meglehet, hogy a kollegámnak igaza lesz és hogy a Balatoni rege megbukik. Ez azonban nem a Kinizsit ábrázoló művész termetén fog mulni!

A Gyurkovics leányok francia fordításban.

Peyter-Clemence kisasszony párisi irónő szövetkezett Gyémánt Vilma urnővel, egy nagyváradi ügyvéd feleségével, hogy Herczeg Ferencznek „Gyurkovics leányok“ című regényét francia nyelvre lefordítsák s munkájukat be- küldték a „Journal de Budapest“ című francia újságnak. Herczeg Ferencz megengedte Salamon Odón szerkesztőnek, hogy a regényt újságában közölje. A Journal de Budapest most hétről-hétre közli a ritka népszerűvé vált regényt, a melyet a kifogastalan, hű francia fordítás immár külföldön is ismertté fog tenni. A Journal de Budapest szerkesztősége és kiadóhivatala IV., Kossuth Lajos utca 14-16 szám alatt van; előfizetési ára egész évre 10., félévre 5 korona.

A verseczi önkéntes tüzoltó egyesület, mely

mintaszerű felszerelésével a vidék legelső ilyenü intézetei közé tartozik, és a mely közhasznú tevékenységével kivívta az összes polgarság méltó elismerését — rendes évi közgyűlését február hó 23-án tartotta meg Weifert Károly polgármesterünknek az egylet régi elnökének vezetése mellett. A felolvasott tevékenységi jelentésből kitunik, hogy az egyesület a mult évben 101 esetben lépett akcióba, és gyors megjelenésével, ügyességével mindenkor elejét vévén a nagyobb bajnak, jelentékeny vagyont mentett meg az elhamvadástól. Az egylet rendes működő tagjainak száma 63., a partolóké 144. Tüzoltóságunk 13 kellően felszerelt telephonállomással rendelkezik. A vezetékek

hossza 7300 méter. A **Mazsary R.** által a szerencsétlenül járt tüzoltók és azok családjai fölségélyezésére gyűjtött alapítvány összege jelenleg 1379 K. 55 fill. Az évi jelentés felolvasása után **Andrejevits György** a tüzoltó egyesület nevében a legmelegebb szeretettel gratulált **Weifert Károly** elnöknek, mint megválasztott polgármesternek, kívánván hogy őt a jó teremtő ezen diszes állásában sokáig tartsa meg, a szeretetnek és tiszteltnek! ezen őszinte megnyilatkozása láthatólag kellemesen lepte meg az elnököt, ki megköszönvén az óvációt, igéri, hogy ezen humánus egyesületet mint eddig úgy ezután is teljes erejével fogja gyamolítani. A pénztárnoki jelentés adatai szerint az összes bevétel 3678.79 kor. a kiadások pedig 1634.58 kor.-ra rugtak a pénztári maradvány tehát 2044.21 kor. A segítő alap összege az 1900 év végén 1238.05 kor. volt, mely a befolyt adományokkal 1379.58 kor.-ra szaporodott. Ezután **Gröschl Jánost**, ki 18 évig működött faradhatlanul az egyesületben, tiszteletbeli tüzoltóvá megválasztották végül 15 évi tüzoltói működésért **Thomas Antal**; 10 évi működésért **Meckl György**, **Mollinger Lénárd** és **Olesák Győző** és 5 évi működésért **Felding Nándor**, **Deckert Bálint**, **Alois Márton** és **Hain Henrik** kaptak kitüntetést. **Frühauf Károly** mivel 200 tüzesetnél és **Mollinger Lénárd** mivel 100 tüzesetnél működtek közre, érdemkeresztet kaptak.

Eltölt lapkiadó. A fehértemplomi **Volksblatt** kiadója, **Kuhn Péter** (a kinek apósa **Schümichen Jakab** ugyancsak a lap szerkesztője) a választások alkamával politikai tartalmú cikket közölt, amár a lap az 1848-iki sajtótörvény rendelkezéseivel képest az ahhoz szükséges kauczióval nem bírt. Több ilyen cikkért a királyi ügyészség bevádolta a fehértemplomi kir. járásbírósnál, a mely aztán a kiadót 7 napi fogházra és negyven korona pénzbírságra ítélte. **Kuhn** azonban sokalta a büntetést és fellebbezett a kir. törvényszék mint felebbviteli bíróság elé, a hol az ügyvédje, dr. **Kremling Lajos** felmentését kérte. A törvényszék azonban kimondotta először is, hogy ezen ügy elbírálása (sajtótörvény 31 §) a törvényszék hatáskörébe tartozik, továbbá habár a védelem teljes felmentést, esetleg csak pénzbüntetést kért, **Kuhn Péter** 1000 korona fő- és 200 korona mellék büntetésre ítélte, mely összeg behajthatatlanság esetén 70 napi fogházra változtatandó. — A **Volksblatt** tudvalevőleg egyike a délvidék magyarellenes német lapjának s így a hazafias érzelmű lakosság nem fájlalja az itéletet. Ellenkezőleg kíváncsisággal várja, hogy a temesvári kir. itéletábla, a hová felebbezést jelentettek be, miként bírálja el a törvényszék itéletét. A nézetek arra felé hajlanak, hogy a felebbezést elutasítja.

Szólészeti és borászati kongresszus Verseczen. A verseczi kiállítási bizottság mult napokban tartott ülésében elhatározta, hogy a kiállítás ideje alatt egy szólészeti és borászati kongresszusnak rendezésére megteszi a szükséges lépéseket. Az előkészítő bizottságba megválasztotta elnöké: **Zoffmann Sándor** sörgyártulajdonos, bornagykereskedőt és birtokost, titkárul: **Waldherr Jozsef** főreal isk. tanárt, tagokul: **Dr. Haag Aladár** ügyvédet, **Kerker K.** nyug. v. hivatalnok borkereskedőt, **Neukomm Gyula** gépgyárost, **Fierz Ernő** szőlőbirtokost, **Rottler Ferencz** helyi agent és **Zéh Viktort** a földmívelési egyesület titkárát.

A német nyelv az elemi iskolákban. Vidéki német heti lapok írták, hogy az országgyűlés pénzügyi bizottságában a közoktatásügyi költségvetés tárgyalásánál szóba került a német nyelvnek Magyarországon a nyilvános népiskolákban kötelező tantárgyaként való behozatala. A közoktatásügyi miniszter — fentebbi lapok szerint — megjegyezte, hogy Magyarországon kell idegen nyelveket tanulni és mindenek előtt legyen ez a német nyelv. A vidéki német lapoknak ez az állítása, a melyről a fővárosi napi magyar lapok az egy Magyar Állam kivételével semmit sem tudnak, valami félreértésen alapul. A miniszter a neki tulajdonított szavakat nem mondta. Ellenkezőleg úgy áll a dolog, hogy a német nyelvet a magyar tannyelvű elemi iskolákból egyre másra kűszöbölik ki. Ez az igazság!

Rövid hírek. Dr. **Sauerwald Balint** honvéd ezredorvos 14 napra **Kaposvárra** utazott az ottani sorozásra — A verseczi iparosok dalardája 9-én hangversenyt és táncmulatságot rendez

vigadóban. — Az iparosok dalos szövetsége megtart ugyanolyan mulatságot a „szőlővenyigé”-ben. A verseczi munkások dalegyületének tagjai febr. 22-én mulattak. — A bortermelők dalardája 23-én tartotta meg évi közgyűlését. Van az egyesületnek 3 tiszteletbeli, 37 működő és 324 pártoló tagja vagyona 3625 kor. — A „Gewerbe Sängerbund” szintén 23-án gyűlésezett. Van az egyesületnek 174 pártoló, 25 férfi és 15 nő működő tagja. Mult évi bevétele 1552 K. kiadása 1529 K. volt. — A munkások dalkosoruja febr. 8-án hangversenyt és táncmulatságot rendez a „szőlővenyigé”-ben. — A verseczi kerületi betegsegélyző pénztár febr. 9. márczius 25-én tartja meg rendes évi közgyűlését.

Magyar nyelvterjesztő egyesületünkhez az ország minden részéből számtalan megkeresés érkezik, melyekben német anyanyelvű gyermek játszótársakat, avagy polg. leányiskolát végzett gyermek-felügyelőket (bonne) kérnek. Eddigelé néhány év óta közel 30 szegénysorsú német (több esetben szerb is) leányt talált előkelő családoknál elhelyezést, hol a magyar nyelvet nemcsak elsajátították és palérozódtak, hanem sok esetben megvetették jövő életük boldogságának alapját. Sok szegény szüle és leány emlegeti ezért a legnagyobb halálával az egyesület nevét. A verseczi bonnek igen jó hirnének kezdenek örvendeni az egész hazában, kezdik kiszorítani a külföldről importált, a mieinknél tudatlanabb, és sok esetben éppen nem jó erkölcsű vándor külföldi német bonnekat, kik a magyar családok gyermekeibe idegen szellemet igyekeznek beoltani, követelők, és az őket közvetítő irodák, meg is zsarolják a szülőket. Egyesületünk az áthelyezést teljesen díjtalanul végzi. Ez uton is felhívjuk magyar nyelvterjesztő egyesületünk tagjait és az egyesület barátait, hogy az egyesület ezen nemes célú vállalkozására a szegény verseczi szülők figyelmét hívják fel, figyelmeztessék őket az előnyökre. Jelentkezni lehet az egyesület titkárnál **Perjéssy Lajos** al. főreal. isk. tanárnál. (Laktanya-utca 28.) ki a többi szükséges felvilágosításokat készséggel megadja.

Halva találták. A mult vasárnap a nagyret fele vivő ut arkában halva találták **Számcsék György** 57 éves napszámot. A szerencsétlen szombaton éjjel egyik verseczi lebujsban lerészegedett, ilyen állapotban bukott bele az arokba, hol halálát lelte.

Katonasorozás. Városunkban febr. 9. április 29-én és 30-án lesz a sorozás. Mérték alá kerülnek az 1879., 1880. és 1881-ben született katonakötelesek.

Orvttamadás. A mult kedden este 8 óra tájban a városkert és naputca sarkán **Jovits Rada** 22 éves borbélysegedet valami ismeretlen kétszer mellbe szurta. A sebek életveszélyesek. A sebesült a tettes kilitére vonatkozólag nem tud semminemű felvilágosítást adni.

Kornélia fürdő A mindenféle komforttal bíró **Adler-fele** turdóban a gőz- és kádfürdő órák a következőleg osztattak be: **Gőzfürdő** nők számára: Minden hétfőn de. 9—12 óráig, a többi napokon reggel 7—9 óráig **Férfiaknak:** Hétfőn 7—9-ig, a többi napokon 9—12-ig. **Kádfürdő** k mindennap kaphatók reggeli 9 óratól esti 7 óráig.

Szöllőtulajdonosok figyelmébe. A földmívelésügyi miniszter felhívta a törvényhatóságokat, figyelmeztessék a szöllőtulajdonosokat, hogy a szőlőoltvány-kereskedés terén oriai visszaéléseknek jött a nyomára. Utóbbi időben ugyanis igen sok iskolázás nélküli oltvány került a forgalomba, melyek közül elűtetés után igen csekély százalék válik be. Óvakodjunk tehát a csalóktól!

Nyilttér:

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Probacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely meg-

mentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szelemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hola megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A probacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Ne tapodd lábball, mit isten a terked nyujtott, miként azt az itt következő levelek bizonyítják. (Az eredetieket mindenki megtekintheti és pedig:

M. polgármester ur **M.**-ben írja; Tisztelettel kérem, küldjön nekem még 5 csomag „Pectora”-t katarhus és köhögés ellen való használatra. Az első küldemény használatát után fordulat állott be a javulás felé.

B. dékán ur **R.**-ben írja: Kérem sziveskedjék ha-onló mennyiségű „Pectora”-t utánvétellel nekem küldeni. A tea megoldja a nyálkát és szomszédomnak jót tett.

B. G. ur **N.**-ben (Bajorország) írja: Igen kérem, sziveskedjék nekem utánvét mellett újból 10 csomagot az ön „Pectora”-jából küldeni, mert az igen jót tesz nekem 25 éves bajom ellen és még folytatólagosan használni akarom a teat, minthogy mar régóta szenvedek aszthmában és ma mar 71 éves vagyok.

G. ur **H.**-ban írja: Küldjön nekem postafordultával 19 csomagot az ön „Pectora”-jából, én már 1895-ben vagy 96-ban is jó eredménnyel használtam. Előre is köszönöm és üdvözlöm.

A. P. ur **P.**-ben, Oberlausitz. Kérem nekem postafordultával 5 csomagot az ön kitűnő „Pectora”-jából küldeni, használni akarom gégekatarhusom ellen. Mult ősszel az orvosok által eredmény nélkül kezelt tüdőcsucs-katarhusom ellen nagyon jó szolgálatot tett.

Hogy igazi, valódi „Pectora”-t kapjunk, tessék a **Diana-gyógyszertarhoz** Budapest **Károly-Körut** 5. sz. fordulni, mely azt csomagoként 2 koronaért küldi meg.

Meghívó.

A verseczi kerületi betegsegélyző pénztár ezennel tudomásul adja, hogy febr. 9. évi márczius hó 23-án szavazat képtelenség esetén pedig febr. 9. márczius hó 25-én d. u. 2 órakor a Versecz város nagy üléstermében a megbízottak

évi rendes közgyűlése fog megtartatni, mire a tisztelt megbízottak ezennel meghívotnak.

Napi rend:

1. Az igazgatóság évi jelentése valamint a felügyelőbizottság jelentése, a zárszámadás és számadási mérleg előterjesztése, a felmentvény megadása végett.

2. Választás 3 igazgatósági tagnak a munkaadók köréből és 6 ig. tagnak a biztosítottak köréből.

3. Választás 4 póttagnak az igazgatóságba a biztosítottak köréből.

4. Választás a felügyelőbizottságnak és pedig 2 tagnak a munkaadók köréből és 4 tagnak a biztosítottak köréből.

5. Indítványok, melyek azonban a közgyűlés megtartása előtt 8 napra az igazgatóságnak írásban benyújtandók.

6. Választás 3 tagnak a hitelesítő bizottságba.

Versecz, 1902 évi február hó 13-an.
Spielmann Jozsef titkár h.
Braichler Nándor elnök.

501. szám. — 1902. évi.

Hirdetmény.

A 1886 évi XXI t.-cz. 7 és 8 §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a gazdasági bizottság új szabályrendelete a városi törvényhatósági bizottság f. é. február hó 1-én tartott közgyűlésében 17/1902 számú határozattal elfogadtatott és folyó évi márczius hó 1-től kezdve 30 napon át Bodry Mihály városi tanácsnok irodájában (I. emelet 15. ajtó) közszemlére lesz kitéve.

Verseczen, 1902. évi február hó 24-én.

Weifert Károly
polgármester.

1236 szám. — 1902. évi.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1899 évi 89506. számú rendelete értelmében a vértetű kiirtása újból elrendeltetvén, a hatóság felhívott, hogy azok ellen, kik a vértetű pusztítását nem eszközlik, és a kiirtási eljárást nem folytatják, a közgazdaságról és a mezőrendésről szóló 1894 évi XII. t.-cz. értelmében a kihágási eljárást megindítva és őket a fenti törvény 95 §-a alapján 100 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel büntesse.

Egyben közöltetnek ezuttal a vértetű megismerése és kiirtására vonatkozó következő utasítások.

A vértetű csakis az almafát támadja meg kivételesen és nagyon ritkán a körtefán vagy a galagonyán is akad. Az almafának csak faszésein élőködik és pedig valamint a törzsön és annak ágain, úgy ezeknek az utóbbiaknak további elágazásain, a galylyon, vesszőn és ennek véghajtásán is. Az almafa levelén, vagy a fatörzsnek sima és teljesen ép kérgén vértetű soha nincs.

Rendesen a fa sebes részein fordul elő, tehát azokon a sebhelyeken, a melyek akar metszés akar törés, vagy esetleg jégeső következtében is keletkeztek.

A hol a vértetű letelepedett, ott azt a helyet sajátságos hófehérszínű gyapjus valadékkal majdnem egészen betakarja. Legkönnyebben majus, junius és szeptember havában ismerhetők fel ezen helyek. Nyár derekán ez a gyapjus valadék csekélyebb, télen pedig alig van.

Télen a vértetűt okozott seb kékes hamvas színű, de fehéres színű akkor is kirívó lesz. Ezek a vértetűfoltok túlnyomó részben a fa szélvedte oldalán lelhetők meg. Ha a vértetves foltról a valadékot kissé lehorzsoljuk, akkor alatta a vértetű tömeges mennyiségben találjuk meg. E vértetű nyár derekájáig hamvas színű. Hogy biztosan meggyőződjünk arról, vajjon ezen kisebb vagy nagyobb tomegű fehér valadék alatt tanyázó tetű valóban vértetű-e, nem kell egyebet tenni, mint azt szétnyomni. Ha vérszínű nedv ömlik ki belőle, úgy a vértetű jelenléte felett minden kétség ki van zárva. A nagy tomeg, melyben a vértetű meg szokott jelenni, a fák tönkre jutását már 5-6 év alatt eredményezi. Mert a vértetűnek évente 12-14 nemzedéke van és minden vértetű a 12 nap után 30-120 tetűt kelt.

A vértetű elpusztításához a tél idő a legalkalmasabb, mert a lombtalan fák a legkönnyebben vehetők észre és nincsennek szétkuszálva és nem olyan könnyen vihetik őket szét a munkások. Fakról, a melyek igen nagy mértékben megvannak támadva a vértetűtől, legcélszerűbb levágni az agakat és rögtön elégetni, a fatörzset pedig gondosan megtisztítani. Pusztító szerül a magas Ministerium által ajánlott keverék használandó. Egy liter vízben felaprózunk 15 dekagramm hazi szappant és azt felforraltjuk. Akkor hozzá ontunk két liter kissé langyos petroléumot. Ezen keveréket azon melegben közönséges zurbolóval (habaróval) annyira jól és erősen összekeverjük, kavargatjuk, hogy az 8-15 perc múlva tejföl sűrűségűvé váljunk.

Mielőtt a keverék a vértetű pusztítására felhasználható az 2-5 rész langyos vízzel kell keverni. A vértetves helyek ezen keverékkel, egy kézi ecsettel bekenendők de úgy, hogy ezzel egyszerre az egész sebet fogjuk fel és borítsuk be, hogy úgy a vértetű a sebből a földre ne hullhasson.

Ha a vértetű pusztítása ilyenképpen megtörtént, nyílt tűzhelyen szurkot (kátrányt) kell jól fölmelegíteni, míg sűrű folyadékká vált és belől a fanak ártalmas gázok kiszabultak. E

szurokkal kell bekenni az összes vértetves foltokat, hogy a vértetű ne legyen képes a sebhelyre újra befészkelődni.

Az úgy gyakorolt pusztítás után a fákat hetenként meg kell vizsgálni ez az eljárást folyton ismételni, a míg csak vértetű mutatkozik. Verseczen, 1902. évi február hó 5-én.

Weifert Károly,
polgármester.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényénél, csúznál és meghüléseknel.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
** csász. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

Czepléden
Unghváry László

300 holdas szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolájának, valamint borüzletének részletes árjegyzéke megjelent s ingyen és bérmentve küldetik. Saját termésű 2-szer fejett kítő új bor ára 18 főtől felfelé. Hordóval szolgálhatok.

Viszonteladók kerestetnek.

1815 szám. 1902. évi.

Hirdetmény.

A sorozó bizottság a versecz városi sorozó járásban Verseczen a városház nagy üléstermében f. é. április hó 29-én és 30-án fog működni.

A folyó 1902 évi ujoncsállításra az 1881., 1880. és 1879 éveben született hadkötelesek vannak felhiva.

E czélből a következő napirend állapított meg:

Április hó 29-én: az 1881 évi születésű I. korosztálybeli valamennyi, és az 1880 évi születésű II. korosztálybeli hadkötelesek 100 sorzámig.

Április hó 30-án: az 1880 évi születésű II. korosztálybeli többi alltáskötelesek és vala-

menyi 1879 évi születésű III korosztálybeliek, valamint azon idegenek, kik itteni allittatásukra engedélyt nyertek, fognak megvizsgáltatni.

A hadkötelesek kötelesek a sorozó bizottság előtt naponként reggeli 8 órakor a törvényes következmények terhe alatt pontosan és tisztán megjelenni.

Verseczen, 1902 évi február hó 21-én.
Weifert polgármester.

576. szám. — 1902 Versecz th. város számvevőségétől.

Intés.

Mindama haztulajdonosok, a kik az 1902. évi január hó 1-én esedékes volt aszfalt-jardai részleteikkel még hatralékban vannak, ezennel felhívott, hogy tartozásukat 14 nap alatt különben végrehajtás terhe alatt a városi házipénztárnál rövják le.

Verseczen, 1902. évi február hó 25-én.

Ullmann József,
számvevő.

Fontos gyomorhajosoknak!

Etvágytalanság, gyomorhajok, andorodás, fejfájás, és rossz emésztést stb. azonnal meglehet szüntetni az ismert

Brady-féle Máriaczei gyomorcséppel.

Minden gyógyszerárban kapható.

Sok ezer köszönő és elismerő irat. Ara egy üvegnek használati utatással 40 kr. kettős üveg 70 kr.

Központelárúsítás: **Brady E.** gyógyszerár a »Magyar Királyhoz.« Bécs I.

Hamisításoktól óvakodjunk, figyeljünk a „védjegyre” és az *Ullmann* aláírásra.

Figyeljünk arra, hogy az igazi **Máriaczei gyomorcsépp** üvege 40. és 70 kr., míg a hamisított sokkal olcsóbb, rendszerint 35 krral vesztegetik.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.
Gleditschia esemetek és magvak

Uradalmaknak, községeknek három évi töltesztésre is adatik.

Oriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyre nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeltetéshez rajokkal ellátott útterítési és kezelési utasítás mellékeltek.** Ezer csemete elég 200 méterre. — Ara 6 firt.

Dióesemeték. Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Száles Tenyészőtelep **fürgyözék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendeltetésnek nélkül. **Az árjegyzék** és bérmentve küldetnek késonra ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is igen nagy érdekeben áll, kik **rendelni semmit nem akarnak**, mert benne számos oly köztemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czím: **„Érmetelti első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor Nagy-Kágya u. p. Szekelyhid.**

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.
(Chicagoí aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

P A R I S 1900-ban

Kéveköto aratógép.
Fűkaszógép.
Köszörűkészülék

gyártmányai.

„Daisy” marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kévekötofonal

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte!
Olcsó tartalékreszek óriási raktára.

Tessék mintakönyvet kérni:

VILLIAM J. STILLMANN igazgató.
Évi termelés: 362000 gép.

BUDAPEST,
V. kerület, Váci-ut 30 szám.

Képviselőnk: **Seidl Gyula Versecz.**

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.